

Maag-, darm- en leverziekten

Locatie VUmc

Sigmoïdoscopie

Onderzoek van het laatste gedeelte van de dikke darm

Inhoud

Wat is een sigmoïdoscopie?	4
Vorbereiding op een sigmoïdoscopie	5
Tijdschema voor het innemen van Moviprep®	8
Medicijngebruik tijdens de voorbereiding op het onderzoek	11
De sigmoïdoscopie	12
Na het onderzoek	14
Afsprakenschema	15

Wat is een sigmoïdoscopie?

Een sigmoïdoscopie is een onderzoek waarbij met behulp van een soepele buigbare slang het laatste gedeelte van de dikke darm wordt onderzocht.

Voor zo'n onderzoek moet de darm goed schoon zijn. Soms worden stukjes slijmvlies weggenomen voor nader onderzoek. Daar merkt u weinig van.

Het wegnemen van die stukjes is pijnloos.

Het onderzoek duurt tussen de tien en twintig minuten.

Vorbereidingen voor een sigmoïdoscopie

Om de dikke darm van binnen goed te kunnen bekijken is het belangrijk dat de darm goed schoon is. Wanneer de dikke darm van binnen nog vies is kan de arts belangrijke zaken missen en besluiten om het onderzoek op een ander moment, na een hernieuwde darmreiniging, opnieuw uit te voeren. Om de dikke darm goed schoon te krijgen zult u in de dagen voorafgaand aan het onderzoek maatregelen moeten nemen. De voor- bereiding bestaat uit:

1. Een vezelbeperkt dieet;
2. Het gebruik van laxeremiddelen;
3. Het gebruik van een darmreinigingsmiddel en veel drinken.

1. Vezelbeperkt dieet

Twee dagen voor het geplande onderzoek start u met het vezelbeperkt dieet. Dit betekent dat u bepaalde vezelrijke voedingsbestanddelen niet mag eten. Er zijn veel voedingsmiddelen die niet vezelrijk zijn en die u dus wel mag eten tijdens de voorbereiding. Hierna volgt een overzicht van voedingsmiddelen die u niet mag eten en een overzicht van voedingsmiddelen die u wel mag eten.

Wat mag u níét eten:

Volkoren graanproducten zoals: brood met zaden en volkorenbrood, volkoren- en meergranenpasta en zilvervliesrijst.

Vezelrijke groenten zoals: asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwten, peulvruchten, taugé, maïs, champignons, tomaten, ui, knoflook, spinazie, andijvie, paprika's, rauwkost.

Bepaalde fruitsoorten zoals: sinaasappel, grapefruit, mandarijnen, kiwi's, bramen, druiven, aardbeien en gedroogde vruchten.

En verder: pinda's, noten en zaden.

Wat mag u wél eten:

Broodmaaltijden zoals: beschuit, wit- of lichtbruinbrood met margarine of boter.

Magere vleeswaren, een gekookt ei, hagelslag, chocoladepasta, honing, stroop en jam zonder pitjes.

Fruit zoals: zacht, rijp fruit of fruitconserven zonder pitjes, vezels of schil. Appelmoes, vruchtenmoes.

Warme maaltijden zoals: soep met stukjes vlees, vermicelli en/of soepballetjes (maar zonder groenten). Aardappelen, witte rijst, pasta, macaroni.

Licht gebraden mager vlees, vis of kip.

Gaar gekookte groente zoals: bietjes, bloemkool, broccoli, worteltjes.

Desserts zoals: vla, pudding, kwark of yoghurt.

2. Het gebruik van laxeermiddelen

Als u een recept heeft gekregen voor twee tabletten Bisacodyl® moet u deze 2 tabletten twee dagen voor het geplande onderzoek om 22.00 uur met een slokje water innemen.

Bisacodyl® heeft een laxerende werking. Als bijwerking kunnen darm- krampen ontstaan.

3. Het gebruik van een darmreinigingsmiddel

Naast het laxeermiddel heeft u ook een darmreinigingsmiddel gekregen. Meestal betreft dit Moviprep®.

Indien uw arts een ander middel voorschrijft dient u de folder die daarbij hoort te volgen. Bij inname van MoviPrep® wordt de

ontlasting steeds dunner en uiteindelijk een licht gekleurde waterige vloeistof. Als u denkt dat de darm niet schoon is, neem dan bijtijds contact op met de polikliniek maag-, darm- en leverziekten. Het telefoonnummer wordt verderop in deze brochure vermeld. De bijsluiter die u van de apotheek heeft ontvangen hoeft u niet te gebruiken. De hierna volgende instructies vervangen deze bijsluiter volledig.

Instructie voor de bereiding van Moviprep®

U heeft twee verpakkingen gekregen met in iedere verpakking een zakje A en B (elke verpakking is goed voor 1 liter). U lost één zakje A en één zakje B samen op in 1 liter water.

Tips voor het innemen van MoviPrep®

Moviprep® is een zoutoplossing met toegevoegde smaakstoffen. Sommige mensen hebben moeite met het drinken van deze oplossing. Door de volgende tips te volgen kan het innemen van Moviprep® worden vergemakkelijkt:

- Drink het (ijs)koud uit de koelkast.
 - Gebruik een rietje bij het drinken, zodat de vloeistof wat verder in de mond komt.
 - Drink de eerste liter niet te snel, neem hier anderhalf uur de tijd voor.
 - Om een nare smaak tegen te gaan, kunt u eventueel tussendoor kauwgom gebruiken.
 - Tussendoor mag u een andere heldere vloeistof drinken: bouillon, koffie zonder melk, thee zonder melk of heldere vruchtensap.
-

Tijdschema voor het innemen van Moviprep®

Het tijdschema voor de inname van Moviprep® is afhankelijk van het tijdstip waarop uw onderzoek gepland staat:

Uw sigmoïdoscopie staat gepland vóór 10.00 uur

2 dagen voor het onderzoek

- Vanaf 08.00 uur start u met het vezelbeperkt dieet dat u blijft volgen tot na de sigmoïdoscopie.
- Om 22.00 uur neemt u twee tabletten Bisacodyl® in.

1 dag voor het onderzoek

- Rond 17.00 uur gebruikt u de laatste maaltijd, u mag hierna geen vast voedsel meer tot u nemen.
- Tussen 18.00 en 19.30 uur drinkt u de eerste liter Moviprep®.
- Tussen 19.30 en 21,30 uur drinkt u tenminste 1,5 liter heldere vloeistof (bouillon, koffie zonder melk, thee of sap).

Op de dag van het onderzoek

- Tussen 4.30 uur en 5.30 uur drinkt u een liter Moviprep®.
- Tussen 5.30 uur en 6.30 uur drinkt u 1 liter heldere vloeistof (bouillon, koffie zonder melk, thee of sap).

U mag niets meer drinken vanaf 06.30 uur. Belangrijk is dat u minimaal 2 uur nuchter bent voor het onderzoek.

Uw sigmoïdoscopie staat gepland ná 10.00 uur

2 dagen voor het onderzoek

- Vanaf 08.00 uur start u met het vezelbeperkt dieet dat u blijft volgen tot na de sigmoïdoscopie.
 - Om 22.00 uur neemt u twee tabletten Bisacodyl® in.
-

1 dag voor het onderzoek

- Rond 17.00 uur gebruikt u de laatste maaltijd, u mag hierna geen vast voedsel meer tot u nemen.
- Tussen 18.00 en 19.30 uur drinkt u de eerste liter Moviprep®.
- Tussen 19.30 en 22.30 uur drinkt u tenminste 1,5 liter heldere vloeistof (bouillon, koffie zonder melk, thee, sap of water).
- U mag nog steeds helder vloeibaar drinken als u dit wilt, morgenochtend vervolgt u het laxeerprogramma.

Op de dag van het onderzoek

- Tussen 06.00 en 07.00 uur drinkt u de tweede liter Moviprep®.
- Tussen 07.00 en 08.00 uur drinkt u tenminste 1,5 liter heldere vloeistof, bouillon, koffie zonder melk, thee of heldere vruchtensap).
- Uw laxeerprogramma is nu beëindigd.

Vanaf 08.00 uur mag u niets meer drinken.

Wanneer het voor u een groot bezwaar is om 's morgens 1 liter Moviprep® en een 1 ½ liter vloeistof te drinken kunt u er ook voor kiezen om de avond voor het onderzoek 1 ½ liter Moviprep® met tenminste 1 ½ liter vloeistof te drinken. De ochtend van het onderzoek drinkt u dan de resterende ½ liter Moviprep® en minimaal 1 liter heldere vloeistof. Wel bestaat dan een kans dat de darm minder schoon is!

Belangrijk is dat u minimaal 2 uur nuchter bent voor het onderzoek.

Wat te doen bij problemen met de voorbereiding

Ondervindt u problemen met het drinken van de vloeistof, bijvoorbeeld door misselijkheid of braken, neemt u dan tijdens

kantooruren contact op met de polikliniek maag-, darm- en leverziekten.

Het telefoonnummer vindt u achter in deze brochure.

Kleding en waardevolle spullen

Voor het onderzoek is het prettig om een paar extra warme sokken en een verschoning mee te nemen. Sieraden en waardevolle spullen kunt u beter thuis laten, zodat ze niet verloren raken.

Medicijngebruik tijdens de voorbereiding op het onderzoek

Uw eigen medicijnen

Gebruikt u de volgende medicijnen? Dan dient u daarmee te stoppen of de dosering aan te passen voordat u de sigmoïdoscopie ondergaat.

Bloedverduunners

Bij het gebruik van bloedverduunnende middelen, zoals Marcoumar of Sintrommitis, kan er een langdurige bloeding optreden wanneer tijdens de sigmoïdoscopie een poliep wordt verwijderd. Als u bloedverduunners gebruikt, is het dus belangrijk dat u ons hier van tevoren over informeert. In het algemeen dienen deze medicijnen een week voor het onderzoek te worden gestaakt. Een andere bloedverdunner, namelijk Ascal (of Acetylsalicylzuur), kunt u doorgebruiken, omdat dit medicijn het risico op een nabloeding niet beïnvloedt.

Diabetesmedicijnen

Bent u diabetespatiënt, overleg dan met uw arts of en hoe u het gebruik van tabletten of de insulinedosering moet aanpassen. Als u insuline gebruikt, proberen we het onderzoek in de ochtend te laten plaatsvinden. Wilt u wel uw eigen medicijnen mee nemen naar de polikliniek?

IJzertabletten

Als u ijzertabletten zoals Ferrogradumed of Ferrofumaraat gebruikt, moet u de inname tien dagen voorafgaand aan het onderzoek stoppen, omdat anders de darm niet goed te reinigen is. Na het onderzoek kunt u de ijzermedicatie als voorheen voortzetten.

Overige medicijnen

In principe kunt u uw overige medicijnen gewoon innemen. Het is van belang dat de arts weet welke medicijnen u gebruikt. Daarom vragen we u om deze medicijnen van tevoren op de vragenlijst in te vullen.

De sigmoidoscopie

Een arts en een verpleegkundige begeleiden u gedurende het onderzoek. Het onderzoek zelf duurt ongeveer twintig tot dertig minuten. Als er een behandeling wordt uitgevoerd, zoals het verwijderen van poliepen, kan het onderzoek langer duren.

Voor het onderzoek is het prettig om een paar extra warme sokken en een verschoning mee te nemen. Sieraden en waardevolle spullen kunt u beter thuis laten, zodat ze niet verloren raken. Om u een indruk te geven wat u verder kunt verwachten, volgt hieronder een beschrijving.

Het onderzoek

- U meldt zich op de poliklinische zorg eenheid maag-, darm- en leverziekten, receptie Q (tweede etage van de polikliniek). In verband met de planning verzoeken we u om dertig minuten voor de afgesproken tijd op de afdeling aanwezig te zijn, zodat de nodige voorbereidingen getroffen kunnen worden.
 - De verpleegkundige haalt u op en begeleidt u naar de voorbereidingsruimte. Hier wordt nog wat informatie met u doorgenomen.
 - U kleedt zich van onderen uit en neemt plaats op een onderzoeksbed. Uw kleding blijft bij u onder het onderzoeksbed.
 - U wordt op het onderzoeksbed naar de behandelkamer gebracht. Hier meten wij de bloeddruk en krijgt u een knijpertje op een van uw vingers, waarmee tijdens het onderzoek uw hartslag en het zuurstofgehalte in uw bloed worden gecontroleerd.
 - Wij vragen u om met opgetrokken knieën op uw linkerzij te gaan liggen.
 - De arts brengt nu de endoscoop via de anus in het rectum en sigmoid en schuift deze voorzichtig op tot aan de overgang naar de dikke darm. Wanneer de endoscoop een bocht in de darm
-

maakt kan dit gevoelig zijn.

- Tijdens het onderzoek wordt wat lucht in de darm geblazen. Dit is noodzakelijk om de darm zich te laten ontplooiën. Wel kan dit darmkrampen veroorzaken. Soms is dat wat pijnlijk. Als u een windje laat, zakt de pijn meestal af.
- Tijdens het onderzoek kunnen wij u vragen om van positie te veranderen, door bijvoorbeeld op uw rug of op de andere zij te draaien.
- Soms vraagt de arts aan de verpleegkundige om met de handen druk uit te oefenen op bepaalde plaatsen op uw buik. Dit gebeurt om de endoscoop wat tegendruk te geven zodat de bochten in de darm beter gepasseerd kunnen worden.
- Nadat het verste punt is bereikt, trekt de arts de endoscoop langzaam terug.
- In deze fase vindt zorgvuldige inspectie en eventuele behandeling plaats. Deze fase is meestal ook niet meer pijnlijk en veel patiënten kijken mee op het beeldscherm

Complicaties

Een sigmoïdoscopie is een veilig onderzoek. Toch treden soms (bij 1 op 500 onderzoeken) complicaties op. De belangrijkste complicaties zijn een bloeding of het ontstaan van een scheurtje in de darm. Sommige complicaties kunnen direct tijdens het onderzoek behandeld worden. Wanneer dat niet mogelijk is, kunt u voor behandeling worden opgenomen in het ziekenhuis.

Na het onderzoek

Na afloop van het onderzoek mag u met uw begeleider naar huis. De uitslag van het onderzoek wordt aan u meegedeeld door de aanvragende arts, wij controleren daarom of u een vervolgspraak heeft met uw arts.

Weer thuis

- Na het onderzoek mag u weer alles eten en drinken zoals u dat gewend bent.
- Door de darmvoorbereiding en het onderzoek kunt u last hebben van buikpijn, een veranderd ontlastingspatroon, of lucht in de darmen. Dit kan een paar dagen aanhouden.
- Indien tijdens het onderzoek stukjes weefsel (biopten) of poliepen zijn weggenomen, kunt u de eerste tijd spoortjes bloed verliezen via de anus.

Klachten?

Als u na afloop van het onderzoek thuis klachten krijgt van acute buikpijn, bloedverlies bij de ontlasting, of hoge koorts, neemt u dan direct contact op met het ziekenhuis.

Tijdens kantooruren

Polikliniek maag-, darm- en leverziekten

T (020) 444 1125

Buiten kantooruren

Afdeling spoedeisende hulp

T (020) 444 3636. Vraagt u dan naar de dienstdoende maag-, darm- leverarts, deze zal u adviseren hoe te handelen.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze brochure nog vragen, dan kunt u deze gerust stellen aan de medewerkers van de polikliniek maag-, darm- en leverziekten. Activiteit

Afsprakenschema

Activiteit	Datum	Tijdstip
Stop inname van ijzermedicatie (10 dagen tevoren)		: uur
Stop inname bloedverduunners (7 dagen tevoren)		: uur
Start vezelbeperkt dieet		: uur
Inname van twee tabletten Bisacodyl		: uur
Inname van 1 liter Moviprep en 1 liter heldere vloeistof		: uur
Tweede inname van 1 liter Moviprep en 1 liter heldere vloeistof		: uur
Tijdstip van aanmelden op de polikliniek		: uur
Start vezelbeperkt dieet		: uur
